

Socialdepartementet
Enheten för familj och sociala tjänster

Yttrande

Ett reformerat bilstöd
DS 2015:9

Diarienummer S2014/4293/FST

Sammanfattning:

Mag- och tarmförbundet anser att bilstödsförslaget i huvudsak har en bra inriktning och stöder Handikappförbundens yttrande.

Därutöver har Mag- och tarmförbundet följande synpunkter:

1. Dubbelt grundbidrag för medicinskt motiverade fall bör kunna ges
2. Ansvaret för en fungerande konkurrens på bilanpassningsmarknaden skall inte bäras av försäkringstagaren. Förslagets effekt i denna del är att Försäkringskassan ges en möjlighet att på skönsmässiga grunder hindra den enskilde försäkringstagaren dennes rätt till bilstöd.

1. Dubbelt grundbidrag för medicinskt motiverade fall

Mag-och tarmförbundet anser att grundbidragets föreslagna konstruktion kan behållas, men att en särskild grupp skapas för särskilt medicinskt motiverade fall. Denna grupp skall kunna erhålla dubbelt grundbidrag. Motsvarande dagens grundbidrag 60 tusen kronor.

Mag och tarmförbundet anser att grundbidraget är viktigt för en mindre grupp av våra medlemmar. En mindre grupp som har svåra problem att kontrollera sina avföringar på grund av kronisk sjukdom, oftast Crohns sjukdom. Gruppen har sannolikt minskat på grund av nya behandlingsformer. Det kan vara ett av skälen till att grundbidraget minskat över tid.

Motivering

Behovet av egen bil i denna grupp underlättar i hög grad möjligheten till egen försörjning, utbildning och eget boende. Motverkar isolering och över tid stora extra kostnader för samhället. Denna grupp har svårigheter i kollektivtrafiken,

varför eget fordon är en förutsättning för att kunna bidra till samhället. Gruppen blir ofta eftersatt i löneutveckling på grund av möjligheten att prestera maximalt motsvarande en frisk person.

Ett ekonomiskt stöd kan vara avgörande och bör vara minst i den tidigare nivån på grundbidraget d.v.s. 60 tusen kronor med hänsyn till bilpriserna och att avskrivningstiden är lång 9 år.

Att förlora sina fekalier i offentlig miljö görs kanske bara en gång, sedan stannar man hemma. Bilen kan vara skillnaden på om man kan bidra och delta i samhället.

2. Ansvaret för en fungerande konkurrens på bilanpassningsmarknaden

- Det finns ingen rimlighet i att, som utredningen föreslår, lägga ansvaret för att sätta press på bilanpassningsföretagen i konkurrenshänseende på den enskilde försäkringstagaren (svagare parten). Detta kan leda till dåligt bemötande, dålig service samt dålig säkerhet avseende anpassningsarbetet.
- Förslaget att Försäkringskassan (FK) **skall** kunna kräva försäkringstagaren på minst två kostnadsförslag från minst två olika fordonsanpassningsföretag innebär att myndigheten får en möjlighet att på skönsmässiga grunder neka en person dennes redan fastställda **rätt** till bilstöd.

Motivering

I utredningens uppdrag ingår att pröva hur konkurrensen inom fordonsanpassning skall främjas. Det konstateras att konkurrensen idag är svag, med bara "en handfull" aktörer på marknaden som utför avancerade föraranpassningar och ett 15-tal som hanterar enklare anpassningar. Dessa finns bara på enstaka platser i landet och är specialiserade inom vissa anpassningsområden.

Utredningen slår fast att "otydliga kostnadsförslag försvårar en sund konkurrens på marknaden" (s. 102). Detta är i sig helt riktigt, men det är i sammanhanget viktigt att poängtera att de otydliga kostnadsförslagen av idag är en konsekvens

av ett från början felaktigt utformat system. Ansvar för att korrigera detta måste därför ligga på staten/FK och inte på den enskilde försäkringstagaren.

Det är oklart vad som sker om en försäkringstagare på anmodan inte förmår producera två kostnadsförslag till FK. Detta torde nämligen inte vara helt lätt eftersom anpassningsföretagen är få och bara finns på vissa platser i landet. Kan FK då vägra att utbetala stödet? Förslaget torde till sin effekt då strida mot FN:s funktionshinderkonvention (bl.a. art. 9 och art. 20). Om en person baserat på det medicinska underlaget har funnits ha **rätt** till bilstöd, så skall inte FK kunna förvägra personen denna **rättighet** utifrån en upphandlingsteknikalitet.

FK har tidigare fastslagit att det idag inte finns något författningsstöd att begära in flera kostnadsförslag från försäkringstagaren. Någon diskussion om skälen till att sådant stöd saknas förs inte. Kanske hade just slutsatsen varit att det blir alltför betungande för den enskilde?

I det protokollförda beslutet om översynens innehåll (bilaga 1) framhålls vidare att nuvarande regelverk för bilstöd är omfattande, krångligt, betungande och möjligtvis orättvisa (s. 150). Hur skall detta ytterligare moment som läggs på den försäkrade (att inhämta kostnadsförslag från minst två anpassningsföretag) göra situationen enklare för personkretsen?

Birgitta Rehnby,
Ordförande Mag- och tarmförbundet

Jan-Åke Bengtsson
Skaraborgs mag- och tarmförening

Frågor:

Peter Eneroth
Intressepolitisk ombudsman
08-55 80 99 55
peter.eneroth@magotarm.se



Mag- och tarmförbundet
Artillerigatan 6
114 51 Stockholm
kansliet@magotarm.se